

III VILJANDI VALLA MÄLUMÄNG

2017

IV voor Saarepeedil
12. aprill 2017

1. osa

1. Kirjandus (Kai Oidermaa)

Mis rahvusest on raamatu Tallinna rong autor? Tema isiksus on saladuse katte all ja tema raamatud pseudonüümi all Arno Saar väga menukad ka tema kodumaal.

Vastus

Arno Saar on itaalia kirjaniku pseudonüüm, kelle tegelik nimi on saladus ka tema kodumaal.

2. Ajalugu (Marju Must)

On selgunud vahva tõsiasi, et tänapäeva sotsiaalmeediast võrsunud sõna "laikima" (ingliskeelsest sõnast "like" ehk "meeldib"), pole saabunud Eestisse mitte koos suure Facebooki-lainega, vaid oli siin olemas juba peaaegu terve sajandi jagu varem.

Keeleteadlane Johannes Aavik pakkus sõna laikima uudissõnana välja juba aastal 1919. Tõsi, pisut teises tähenduses.

Mida tähendab Aaviku järgi sõna laikima?

Vastus

Välja nägema, näima. Laikimus tähendab aga väljanägemist.

3. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

Eesti üks salapärasemaid ja jõukamaid ärimehi Raul Kirjanen (40) toodab iga kümnenda maailmas ning võttis hiljuti üle ühe Belgia suurema elektriijaama. Mida toodab Raul Kirjanen?

Vastus

Puidugraanuleid.

4. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Sellel taimel on Eestis looduslikult kasvades kõige suuremad õied. Tema risoom on tärkliserikas ja sisaldab parkaineid. Taim on Eestis arvatud III kaitsekategooriasse.
Mis taimest on jutt?

Vastus

Valge vesiroos.

5. Kultuur (Marju Must)

3. aprillil tähistas Vikerraadio 50. sünnipäeva.

Millist Vikerraadio saadet on kõige rohkem järelkuulatud (ligi 2,5 miljonit korda)?

A. „Õhtujutt“

B. „Müstiline Venemaa“

C. „Kuula rändajat“

Vastus

A. „Õhtujuttu“.

6. Kes on kes? (Sirje Põder)

- Ta on sündinud 12. aprillil 1980 Kundas.
- 1998. aastal Lääne-Virumaa näitemängupäevadel pälvis parima meesnäitleja tiitli.
- Teleseriaalis "Kodu keset linna" mängis 2003 aastal Marcust.
- Aastatel 2011 ja 2013 sai ta Linnateatri publiku lemmiknäitleja preemia.
- 2011. aastal anti talle Ants Lauteri nimeline näitlejapreemia.
- Paaril viimasel aastal on ta telepublikut rõõmustanud oma eripalgeliste tantsudega.

Vastus

Argo Aadli

7. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

18. märtsil 1990 toimusid viimased Eesti NSV Ülemnõukogu (8. maist 1990 Eesti Vabariigi Ülemnõukogu) valimised. 1. märtsil 2015 valiti praegu seadusandlikku võimu teostav XIII riigikogu. Vaid kaks inimest on osutunud valituks mõlemasse seadusandlikku kogusse. Kes?

Vastus

Andres Ammas ja Edgar Savisaar.

8. Muusika (Marko Vilu)

Nimetage see ansambel.

Vastus

Kukerpillid

9. Sport (Sirje Põder)

EOK andmetel on meie sportlased aastal 2017 võitnud 2 individuaalset (noorte)maailmameistri tiitlit. Mis aladel?

Vastus

- 1.Georg Paomees – jääpurjetamine (klass Ice-Optimist)
- 2.Kelly Sildaru – vigursuusatamine (rennisõit)

10. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

Kõik eestlased teavad, et Ernest Hemingway on kusagil öelnud – igas maailma sadamas on vähemalt üks eestlane. Paraku teavad vähesed eestlased, kus ja mida täpselt on maailmakuulus kirjanik eestlaste kohta öelnud. mitmest eestlasest on tegelikult tsitaadis jutt? : kahest, kolmest või koguni viiest?

Vastus

Ükski Lõunavete korralik jahisadam ei ole täielik ilma vähemalt kahe päevitunud ning soolastest meretuultest pleekunud peaga eestlaseta, kes ootavad oma viimase kirjutise eest tshekki. Kui see saabub, purjetavad nad järgmisse sadamasse ja kirjutavad järgmise saaga. (E. Hemingway "Kellel on ja kellel pole")(To Have and Have Not)

11. Viljandi vald (Urve Mukk)

Viljandi valla ajalehest „Üheskoos”: Seitsme Võrtsjärvega piirneva valla noored kogunesid 16. veebruaril 2017 Puka Keskkooli juurde, et viimast korda võistelda Võrtsjärve talimängudel. Mitmendat korda peeti Võrtsjärve talimänge?

Vastus

Toimusid XI Võrtsjärve talimängud.

12. Varia (Sirje Põder)

Milline seos on maailma kõige kallimaks peetaval Indoneesia päritolu kohvisordil kopi luwaki valmistamisel ja kärpkasslastel palmitsiibetitel?

Vastus

Pärast koristamist söödetakse kohvipuu viljad neile loomakestele.

Seedetrakti läbinud ja kokkukleepunud oad lahutatakse, pestakse ja kuivatatakse, hiljem eemaldatakse kestad. Ent eripärane maitse ja lõhn jääb. Sellist kohvi toodetakse aastas umbes 230 kg ja tassitais kohvi maksab üle 50 dollari.

2. osa

13. Kirjandus (Kai Oidermaa)

2. aprill on rahvusvaheline lastekirjanduse päev, mis põhjusel on valitud just see kuupäev?

Vastus

H.Chr. Anderseni sünnipäev, üks menukamaid
muinasjuttude autoreid terves maailmas.

14. Ajalugu (Marju Must)

Peter Carl Fabergé oli Venemaa kullassepp, kes sai tuntuks eelkõige oma rikkalikult juveelidega kaunistatud väärismetallist lihavõttemunadega, mida tellisid viimased Vene keisrid kingituseks abikaasale ja emale. Faberge isa oli sündinud ühes Eesti linnas. Mis linnas?

Vastus

Pärnus

15. Ettevõtlus, majandus (Marko Vilu)

Autode turvavööd võeti kasutusele 1958. aastal, kusjuures esialgu kasutas neid vaid üks autofirma, mille puhul „turvalisus“ ongi vast olulisim märksõna. Milline autofirma?

Vastus

Volvo

16. Loodus, geograafia (Anneli Sims)

Milline rändlind peab Eestisse jõudmiseks läbima kõige pikema teekonna?

Vastus

Randtiir ja jõetiir peavad Eestisse jõudmiseks läbima üle
17000 kilomeetri.

17. Kultuur (Marju Must)

2004. aastal loodi UNESCO loovlinnade võrgustik, mis hõlmab seitset linnade kategooriat: kinolinnad, käsitöö ja rahvakunsti linnad, disainilinnad, gastronoomialinnad, kirjanduslinnad, meediakunsti linnad, muusikalinnad.

2017.a. märtsi seisuga kuulub loovlinnade võrgustikku 116 linna 54 riigist. Alates 2015. aasta lõpust kuulub UNESCO loovlinnade võrgustikku ka üks Eesti linn.

Mis linn ja mis kategoorias?

Vastus

Tartu linn kirjanduslinnade kategoorias.

18. Kes on kes? (Sirje Põder)

Laulab tänane sünnipäevalaps? Kes?

Vastus

Taisto Noor

19. Sise- ja välispoliitika (Urve Mukk)

Eesti toetab välismaal elavaid eesti juurtega inimesi eelkõige rahvuskaaslaste programmi kaudu.

Üldhariduskooled, kus õpetatakse eesti keelt, on Soomes, Rootsis, Lätis, Ukrainas, Venemaal ja Abhaasias. Lisaks õpetatakse eesti keelt Euroopa Koolides Brüsselis, Luksemburgis ja Münchenis.

Mitmes koolis õpetatakse eesti keelt, kas

A)56

B)62

C)72

Vastus

B) 62

20. Muusika (Marko Vilu)

Antonio Vivaldi on kirjutanud sellise muusikalise tsükli "Aastaajad". Millise aastaaja fraas hetkel kõlab?

Vastus

Kevad

21. Sport (Sirje Põder)

Nimetage kõik Eesti sportlased, kes on tulnud kahekordseks olümpiavõitjaks.

Vastus

1.	Kristjan Palusalu	1936, 1936
2.	Svetlana Tširkova-Lozovaja	1968, 1972
3.	Erika Salumäe	1988, 1992
4.	Andrus Veerpalu	2002, 2006
5.	Kristina Šmigun-Vähi	2006, 2006

22. Eestlased laias maailmas (Kai Oidermaa)

Mille poolest on tuntud laias maailmas eestlane Imre Arakas?

Vastus

Üks maailma tuntumaid kurikuulus eestlasest
palgamõrtsukas.

23. Viljandi vald (Urve Mukk)

25 aastat tagasi tehti põllumajandusreformi.
Põllumajandusreformi seadus võeti vastu 12. märtsil 1992.
Mitu majandit reformiti praeguse Viljandi valla
territooriumil?

Vastus

Üheksa (9)

Paistu, Holstre, Saarepeedi, Lembitu, Viljandi, Puiatu, Heimtali ja Pärsti kolhoosid ning Viiratsi riigimajand.

24. Varia (Sirje Põder)

KOSMONAUTIKAPÄEVA ERI: ESTCube-1 on Eesti tudengisatelliidi programmi raames ehitatud ja 7. mail 2013 Maa orbiidile viidud tehiskaaslane. Oma missiooni lõpetas see 19. mail 2015.

Kujult on ESTCube-1 peaaegu kuup. Kui suured on tema mõõtmed?

(Vastuseks üks „ümmargune” arv koos ühikuga)

Vastus

10*10*11,35cm

25. Muusika (Marko Vilu)

Millisest kuulsast eesti filmist on pärit antud muusika?

Vastus

Vanad ja kobedad saavad jalad alla.

26. Muusika (Marko Vilu)

Nimetage need kolm muusikut, kes laulavad .

Vastus

Bryan Adams, Rod Steward, Sting.

Lisaküsimus (Sirje Põder)

Nimetage Piibli 10 käsku.

Lisaküsimus (Sirje Põder)

1. Sul ei tohi olla teisi jumalaid.
2. Sa ei tohi oma Jumala nime ilmaasjata suhu võtta.
3. Sa pead hingamispäeva pühitsema.
4. Sa pead oma isa ja ema austama.
5. Sa ei tohi tappa.
6. Sa ei tohi abielu rikkuda.
7. Sa ei tohi varastada.
8. Sa ei tohi anda valetunnistust oma ligimese vastu.
9. Sa ei tohi himustada oma ligimese koda.
10. Sa ei tohi himustada oma ligimese naist, sulast, teenijat, kariloomi ega midagi, mis tema oma on.

Järgmine mäng on 11.oktoobril kell 19.00 Viiratsi kooli saalis.